

Spoločná poľnohospodárska politika 2023 – 2027 pre potreby ochrany prírody a biodiverzity

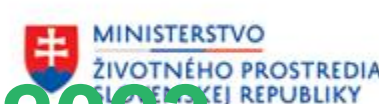
Platby na lesnej pôde v rámci SPP – investičné opatrenia, opatrenia na obnovu lesov, leso-environmentálne schémy, platby N2000 na lesnej pôde

LIFE – IP NATURA 2000 SVK (LIFE19 IPE/SK/000003)

Ridzoň Jozef & Apfel Eduard 1.3.2023

Neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky - priame platby

Pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia SPP upravuje Nariadenie vlády č.3 z 4.1.2023 ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/3/20230115>

Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (LEKS):

- LEKS (tak ako aj ostatné plošné intervencie II. piliera) budú spustené tento rok. Od 15. 1.2023 platí nové nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu SPP.
- Systém bude fungovať ako doteraz. Platba sa bude každoročne vzťahovať na všetky JPRL v záväzku. Bez ohľadu či sa v nej niečo v danom roku realizovalo. V schválenom NV v prílohe v § 39 ods. 2 a 3, § 40 ods. 2 a 3 a §41 ods. 2 sa presne uvádza, ktoré činnosti musí prijímateľ podpory vykonávať na každom JPRL každý rok záväzku, a ktoré činnosti len jeden krát za záväzok.
- Potvrdenia o výskyte chránených vtáčích druhov bude vydávať aj naďalej organizácia ochrany prírody – ŠOP SR, NP.
- LEKS PRV SR 2014-2022 – podporená plocha 23 500 ha – rozpočet 5 204 194 eur
- LEKS SP SPP 2023-2027 – plánovaná podporená plocha 34 000 ha – rozpočet 20 658 500

Všeobecné podmienky

- Podpora na operáciu sa poskytuje na lesný pozemok s lesným porastom, ktorý je vedený v evidencii lesných pozemkov a v Informačnom systéme lesného hospodárstva.
- Podpora LEKS v CHVU sa poskytuje na lesné pozemky v CHVU, ktoré sú zverejnené vo vestníku MPRV SR a v ktorých sa nachádzajú hniezdne lokality vymenovaných druhov v Nariadení vlády.
- Podpora LEKS v ÚEV sa poskytuje na lesné pozemky v ÚEV v 3. alebo 4. st. ochrany, ktoré sú zverejnené vo vestníku MPRV SR.
- Podpora LEKS ochrana hlucháňa hôrneho sa poskytuje na lesné pozemky v CHVÚ pri čom vek porastu v čase vstupu do záväzku je 20 až 50 rokov, pri čom pri viacetážových porastoch ide o vek hornej etáže; túto operáciu je možné vykonávať len v hospodárskych lesoch a lesoch osobitného určenia.
- Pri skončení platnosti PSL počas trvania záväzku musí prijímateľ podpory požiadať o úpravu záväzku bez zmeny výmery záväzku.

70.10.1 LEKS – CHVÚ

- alokácia: 13,6 mil. €
- plánovaná podporená výmera 22 000 ha
- Plánovaná jednotková suma - 123,75 €/ha/rok
- plnenie záväzkov nad rámec Programu starostlivosti o les (PSL) a PS o CHVÚ
- k navýšeniu došlo pri počte ponechaných stromov na dožitie z 5 na 10 ks a dosiahnutie prirodzeného zmladenia z 60 % na 65 % na odkrytej ploche
- pridané dva nové záväzky – ponechanie odumretého dreva a dutinových stromov
- ostatné záväzky podobné ako v terajšom období

Konkrétne podmienky LEKS CHVÚ

- a) ponechá pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu na 1 ha najmenej o desať ks viac živých stojacich stromov, ktoré nie sú inváznymi drevinami, s priemernou hrúbkou kmeňa úrovne predmetnej jednotky priestorového rozdelenia lesa lesy a to prioritne v bioskupinách; smrek obyčajný možno ponechať od 5.vegetačného stupňa,
- b) zabezpečí najmenej na 65 % plochy odkrytej obnovnou ťažbou po dorube prirodzené zmladenie alebo prirodzené dreviny z podsadiet; to neplatí pre plochy vzniknuté náhodnými škodlivými činiteľmi,
- c) ponechá časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňuje ich v rámci výchovných zásahov a obnovných zásahov, ak ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných zásahoch a 3 % pri obnovných zásahoch,
- d) ponechá pri obnovnej ťažbe na 1 ha najmenej o sedem ks viac dutinových stromov a hniezdnych stromov, ak sú takto označené orgánom ochrany prírody, pre vtáky, ktoré sú predmetom ochrany chráneného vtáčieho územia, ako ustanovujú osobitné predpisy, alebo platný PSL ; tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami podľa písmena a),
- e) ponechá minimálne 5 m³ hrubej drevnej hmoty na 1 ha obnovovanej plochy ako hrubé odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy,

Konkrétne podmienky LEKS CHVÚ

- f) vylúči používanie toxických prípravkov na ochranu rastlín označených podľa osobitného predpisu a používa prípravky na ochranu rastlín v súlade s osobitným predpisom so súhlasom orgánu ochrany prírody,
  - g) používa pri ťažbe biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly,
  - h) vylúči na hniezdnych lokalitách ohrozených druhov vtákov, spravidla na päť mesiacov od 16. februára do 31. augusta podľa príslušného druhu, podľa pokynov organizácie ochrany prírody uvedených v doklade o výskyte druhu, lesohospodársku činnosť, najmä ťažbu dreva, približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a pohyb mechanizmov, s výnimkou ich prejazdu; hniezdnou lokalitou ohrozeného druhu vtáka je príslušná jednotka priestorového rozdelenia lesa príslušného lesného pozemku, v ktorom je organizáciou ochrany prírody evidovaný výskyt ohrozeného druhu vtáka.
-
- Prijímateľ podpory na operáciu podľa § 37 ods. 1 písm.a) je povinný vykonať počas obdobia viacročného záväzku najmenej jednu z činností podľa odseku 1 písm. a) až e) na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku.
  - Prijímateľ podpory na operáciu podľa § 37 ods. 1 písm.a) je povinný dodržiavať podmienky podľa odseku 1 písm. f) až h) počas obdobia viacročného záväzku na celej výmere lesného pozemku zaradenej do záväzku.

70.10.2 LEKS – ÚEV

- alokácia: 5,6 mil. €
- plánovaná podporená výmera 10 000 ha
- plánovaná jednotková suma - 111,44 €/ha/rok
- v prípade prekryvu ÚEV a CHVU sa plnia prísnejšie podmienky LEKS CHVÚ
- záväzky sa plnia nad rámec záväzkov uvedených v PSL
- k navýšeniu došlo pri počte ponechaných stromov na dožitie z 5 na 10 ks a dosiahnutie prirodzeného zmladenia z 60 % na 65 % na odkrytej ploche
- pridané dva nové záväzky – ponechanie odumretého dreva a dutinových stromov
- konkrétne záväzky sú rovnaké ako u LEKS CHVU okrem písmena h) časové obmedzenie prác
- ostatné záväzky podobné ako v doterajšom období

70.10.3 LEKS – ochrana hlucháňa hôrneho

- alokácia: 1,47 mil. €, plánovaná podporená výmera 2 000 ha
- plánovaná jednotková suma - 147,40 €/ha/rok
- nová lesnícka operácia
- oprávnení žiadatelia – súkromní a verejní obhospodarovatelia lesov a ich združenia v CHVU
- záväzky sa plnia nad rámec záväzkov uvedených v PSL
- vytvára mozaikovitú rozmiestnenie rozvoľnených a hustejších častí lesného porastu pri realizácii pestovných zásahov v jednotlivých lesných porastoch pri dodržaní zásad prebierky s nerovnomernou intenzitou; prebierku v určených lesných porastoch vykonáva s dostatočnou intenzitou tak, aby sa dosiahlo znížené zakmenenie porastu v skupinách mozaiky so silnejším zásahom, pri čom najviac prípustné je zníženie na úroveň 0,7 a celková plošná intenzita zásahu sa môže pohybovať od 30 % do 70 % plochy lesného porastu,
- ponechanie odumretého dreva a dutinových stromov ,
- vytvorí pre podporu čučoriedkových zarástov čistiny s výmerou 2 až 20 árov; ich celková výmera nesmie prekročiť 15 % výmery lesného porastu,
- prepojí plochy so zníženým zakmenením nepravidelnými prepojovacími linkami,
- ponechá pri zásahoch cieľové stromy, ktorými sú hlbokozavetvené smreký, jedle, jarabina a brezy,

72.2. - Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na lesných pozemkoch

- spustené v roku 2023 s predkladaním žiadostí na PPA do 15.5.2023
- systém bude fungovať ako v predchádzajúcom období
- podpora za nezasahovanie počas celého roku do lesného porastu a nepoškodzovania vegetačného a pôdneho krytu, pri čom podmienky záväzku musia byť implementované v národnej legislatíve
- v prípade kalamitných situácií sa môže drevná hmota odstrániť z lesných ciest a turistických chodníkov
- alokácia 5,71 mil €
- plánuje sa podporiť 25 000 ha lesných pozemkov v 5. stupni ochrany.
- plánovaná jednotková suma 43,26 €/ha/rok
- oprávneným prijímateľom podpory je obhospodarovateľ lesa, alebo združenie obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou s výnimkou štátnych podnikov
- štátne lesné pozemky sú oprávnené len v prípade, ak ich má v prenájme neštátny subjekt

72.2. - Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na lesných pozemkoch

Zhodnotenie realizácie v predchádzajúcom období

- jedno z úspešných opatrení využívané súkromnými vlastníkami v 5. st.ochrany
- platba na všetky lesné porasty aj tam, kde podľa § 61 e) zákona OPaK by vlastníci nemali nárok na náhradu
- ak obhospodarovateľ bol aj žiadateľom o finančnú náhradu v zmysle § 61e) zákona o OPaK, tak sa poskytnutá platba z PPA od finančnej náhrady odpočítavala
- 1. obdobie 2007 – 2013. Platba paušálna 47 €/ha/rok.
- 2. obdobie 2014 – 2020 (2022). Platba paušálna 52,75 €/ha/rok.
- v roku 2018 bolo 117 poberateľov podpory na výmere 17 000 ha
- **povinné prílohy žiadosti:** Každoročne sa predkladali rovnaké podklady.
  - potvrdenie orgánu ochrany prírody, že na lesnom pozemku orgán ochrany prírody nevydal výnimku na výkon činností podľa osobitného zákona, nie staršie ako tri mesiace
  - výpis z evidencie lesných pozemkov vedenej miestne príslušným okresným úradom, pozemkovým a lesným odborom podľa osobitného predpisu, nie starší ako tri mesiace,
  - výpis z programu starostlivosti o lesné pozemky – čistopis a tabuľka plochová
- **Toto bola a bude zbytočná byrokracia a papierovanie. Cieľ – nahradiť čestným vyhlásením žiadateľa.**

Podpora investícií pre obhospodarovateľov lesov:

73.13 - Investície do zvyšovania vodozadržnej funkcie lesa

- alokácia: 7 mil. €, intenzita pomoci 100%
- podporené investície: vodozadržné zariadenia v lese a na drobných vodných tokoch; revitalizácia nepoužívaných lesných ciest
- **Oprávnené investície na lesnej pôde:**
  1. výstavba/rekonštrukcia vodozadržných zariadení v lese pre akumuláciu a spomalenie odtoku (akumulačné a sedimentačné nádrže, poldre, objekty zahrádzania bystrín (§27 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch), vrátane obnovy retenčného priestoru, vsakovacie jamy nadväzujúce na priepusty lesnej cestnej siete;
  2. revitalizácia a sanácia nepoužívanej lesnej dopravnej siete (líniové rozrušenie nepoužívaných lesných ciest na podporu vsakovania vody do lesného porastu).
- **Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:**
  1. Prírodné prvky, alebo objekty využívajúce prírodné materiály
  2. Investície, ktoré je možné využiť okrem zadržania vody aj na účely protipožiarnej ochrany
- Prijímatelia podpory:

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy, alebo správca drobných vodných tokov, ktorého zakladateľom, alebo zriaďovateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície

- alokácia spolu: 15 mil € ,
  - podporené projekty: prebudova lesov na „prírode blízke hospodárenie“ – vekovo a druhovo diverzifikované porasty, ekologicky stabilné porasty najmä pôvodných drevín,
  - intervencia sa vzťahuje len na lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody podľa § 11 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- **Oprávnené investície:**
- Pestovné neproduktívne a/alebo preventívne činnosti:
    1. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín
    2. čistenie plôch po ťažbe
    3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby pri prebudove lesa na Prírode blízke hospodárenie v lesoch smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
    4. ochrana individuálna pred negatívnym pôsobením buriny a zveri na rast drevín
    5. oplôtky na plošnú ochranu drevín pred nepriaznivým pôsobením zveri
    6. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín

Podmienky oprávnenosti:

➤ **Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu integrovaných projektov:**

1. ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
2. vyšší podiel oprávnených výdavkov na pestovné činnosti.
3. žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
4. uprednostnenie lesov v I. a II. stupni ochrany prírody.
5. uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

➤ **Podmienky oprávnenosti:**

- stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu o súlade so stanovenou Metodikou pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ktorá bude súčasťou výzvy.
  - Rozsah podpory na úrovni príjemcu
- **100%** na všetky oprávnené činnosti tejto intervencie v lesoch v I. a II. stupni ochrany
  - **65%** na všetky oprávnené činnosti tejto intervencie v lesoch v III. a IV. stupni ochrany

Použitie paušálnych náhrad výdavkov

- Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností pestovných opatrení:
  - čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha**
  - spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**;
  - podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých, 100 ks sadeníc/ha;
  - umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**;
  - ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**;
  - ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha**;
  - ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;
  - prečistky vo výške **190 €/ha**
  - plecie ruby vo výške **230 €/ha**

- Z dôvodu pružnej aplikácie zjednodušených možností výdavkov v priebehu implementácie sa uplatní model indexovania vyššie uvedených súm jednotkovej stupnice nákladov.
- Napr. pre súčasne prebiehajúce výzvy na opatrenia 8.3, 8.4 a 8.5. PRV SR 2014 – 2022 boli zverejnené indexované jednotkové ceny na <https://www.apa.sk/standardna-stupnica-jednotkovych-nakladov>

73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)

- alokácia spolu: 10 mil €
  - intervencia sa vzťahuje len na lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody podľa § 11 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
  - táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou „Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)“ – podporené budú komplexné projekty.
- **Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:**
1. ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
  2. vyšší podiel oprávnených výdavkov na pestovné činnosti.
  3. žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
  4. uprednostnenie lesov v I. a II. stupni ochrany prírody.
  5. uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

➤ **Oprávnené investície:**

1. lesohospodárske činnosti zabezpečujúce dlhodobú zmenu typu lesa vekových tried na typ lesa hrúbkových tried (les hrúbkovo a výškovo diferencovaný s druhovou pestrosťou):
  - a. výchovná ťažba nad 50 rokov s cieľom dosiahnuť priestorovú diferenciáciu, statickú stabilitu a pestré štruktúry porastov
2. výstavba/rekonštrukcia lesnej dopravnej siete vrátane priečneho a pozdĺžneho odvodnenia lesných ciest:
  - a. budovanie novej lesnej dopravnej siete kategórie 3L za účelom sprístupnenia porastov, v ktorých sa realizujú činnosti podľa bodu 1 a 3
  - b. rekonštrukcia lesnej dopravnej siete kategórie približovacie lesné cesty 2L a 3L s cieľom zlepšenia ich technických parametrov najmä vo vzťahu k zabezpečeniu úpravy vodného režimu na nich
3. obstaranie novej lesnej techniky potrebnej pre šetrné obhospodarovanie lesov. Zahŕňa aj nákup koní pre sústreďovanie dreva v lese.

Podmienky oprávnenosti:

- Stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu o súlade so stanovenou **Metodikou pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ktorá bude súčasťou výzvy.**
- Minimálna výmera plochy lesných porastov zahrnutých do projektu je 50 ha.
- Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete (ako súčasť komplexného projektu spolu s produktívnymi investíciami) musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.
- **Podiel oprávnených výdavkov na investície do lesnej dopravnej siete tvorí max. 20 % celkových oprávnených výdavkov integrovaného projektu.**
- **Rozsah podpory na úrovni príjemcu**
  1. lesohospodárske opatrenia na zmenu typu lesa: 25%
  2. lesná dopravná sieť:
    - a. fyzické osoby; MSP; obecné podniky do 249 zamestnancov a obratom do 50 mil. €: 75%
    - b. ostatní prijímatelia: 65%
  3. lesnícka technika: 50 %

73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch

- alokácia: 20 mil. €, intenzita pomoci 100%
  - Podpora sa poskytne na komplex činností obnovy a taktiež ochrany a obrany lesných ekosystémov voči synergickému účinku pôsobenia škodlivých činiteľov a nežiadúcim dôsledkom zmeny klímy.
  - podporené investície: projekty obnovy lesov po kalamitách a požiaroch s cieľom zvýšenia ekologickej stability lesov a ich adaptácie na zmeny klímy
- **Oprávnené investície:**
- A. postupy v obnove a výchove lesa poškodeného pôsobením škodlivého činiteľa s cieľom postupnej zmeny drevinového zloženia, ktorá vhodne reaguje na meniace sa klimatické podmienky:
1. príprava plôch na obnovu lesa (čistenie plôch po ťažbe)
  2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín
  3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
  4. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologickej a ekonomickej optimálneho podielu spevňujúcich drevín

- B.** realizácia ochranných a obranných opatrení v lesoch, s dôrazom na zvýšenie ich odolnosti a adaptačné schopnosti na budúce klimatické podmienky, vrátane podpory obstarania potrebného technického vybavenia a výkonu činností:
1. ochrana mladých lesných porastov proti burine (výžin) a zveri (individuálna) v záujme zachovania drevinovej rôznorodosti mladých porastov
  2. ochrana mladých lesných porastov proti zveri (oplôtky) v záujme zachovania drevinovej rôznorodosti mladých porastov
  3. inštalácia, monitorovanie a odstraňovanie feromónových lapačov
  4. inštalácia, monitorovanie a asanácia lapákov
- **Podmienky oprávnenosti:**
- Oprávnené sú investície len v poškodených porastoch, čo sa dokladuje potvrdením o rozsahu poškodenia príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva.
  - Súhlasné stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu.
- **Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:**
- Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Použitie paušálnych náhrad výdavkov

- **Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností:**
  - Identické ako pri Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície +
    - 10. nákup a inštalácia feromónových lapačov vo výške 41 €/ks
    - 11. kladenie lapákov vo výške 7,50 €/ks
    - 12. podkôrnikový pozorovateľ* - zabezpečuje monitoring feromónových lapačov a lapákov, odstraňovanie feromónových lapačov, ako aj monitoring stavu lesa z hľadiska zabezpečenia jeho ochrany vo výške 1 685 €/človekomesiac (možné uplatniť max. počas 6. mesiacov v rámci kalendárneho roka)
    - 13. asanácia lapákov odkôrnením vo výške 6 €/lapák
  - výška podpory na podkôrnikového pozorovateľa je stanovená na výmeru 2 000 ha/podkôrnikový pozorovateľ, pri nižšej výmere lesných pozemkov je potrebné výšku podpory alikvotne krátiť

73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov do 500 ha (produktívne) a podpora podnikania v lesníctve

- alokácia spolu: 10 mil. €,

Rozsah podpory na úrovni príjemcu

1. lesná dopravná sieť: 75%
  2. investície do techniky a technológií v lesnom hospodárstve: 50%
- Investičná podpora pre obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha a investičná podpora pre poskytovateľov služieb v lesníctve prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov.
  - podporené investície: lesná dopravná sieť, lesnícka technika (aj nákup koní), pestovanie a ochrana lesa s cieľom zvýšenia ekologickej stability lesov, občianska a poznávací infraštruktúra

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. V prípade investícií do techniky a lesnej dopravnej siete pre obhospodarovateľov lesa spoločná realizácia projektu viacerých obhospodarovateľov lesa.
2. Realizácia ostatných investícií v rámci projektu (produktívnych aj neproduktívnych) za podmienky, že výška investície na neproduktívne investície zamerané na obnovu lesa, ochranu lesa a pestovné opatrenia dosiahne výšku minimálne 35 % z celkovej investície.
3. V prípade investícií do techniky a technológií pre poskytovateľov služieb spolupráca so subjektom so záväzkom uplatňovať Prírode blízke hospodárenie v lese.
4. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
5. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).

Podmienky oprávnenosti:

Výstavba nových lesných ciest a prestavba ciest na vyššiu kategóriu je oprávnená len ak sa neprekročí optimálna hustota ciest pre daný lesný celok alebo na jedného obhospodarovateľa lesa.

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov do 500 ha (neproduktívne investície)

- alokácia spolu: 10 mil. €, intenzita pomoci 100 %

➤ **Oprávnenosť investícií:**

A. Podpora obhospodarovania lesa: pestovanie a ochrana lesa:

1. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove lesa s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín,
2. čistenie plôch po ťažbe,
3. umelá obnova lesa zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
4. ochrana mladých lesných porastov -vyžínanie,
5. ochrana mladých lesných porastov - ochrana voči zveri (individuálna),
6. oplocovanie mladých lesných porastov
7. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín

B. Občianska a turistická infraštruktúra okrem komerčných služieb (náučné chodníky a značenia, pozorovateľne, odpočívárne, prístrešky, altánky, sociálne zariadenia, učebne pre lesnú pedagogiku, cyklotrasy a pod.)

73.19 Investície do biohospodárstva (spoločná intervencia pre sektor spracovania poľnohospodárskych produktov a pre sektor lesníctva)

- alokácia spolu 30 mil. €, intenzita pomoci 60%
- podporené investície: kaskádové využitie drevnej biomasy, opätovné využitie výrobkov z dreva, recyklácia a repasácia výrobkov z dreva, výroba recyklovateľných kompozitných materiálov z dreva a plastu, diverzifikácia spracovania dreva v kontexte Industry 4.0

Indikatívny harmonogram vyhlasovania výziev na projektové intervencie na rozvoj vidieka

Kód	Intervencia	2024	2025	2026	2027	2028
73.13	Investície do vodozadržnej funkcie lesa		X			
73.14	Integrované projekty správnej praxe v lesoch – produktívne investície	X		X		
73.15	Integrované projekty správnej praxe v lesoch – neproduktívne investície	X		X		
73.16	Projekty ozdravných opatrení v lesoch			X		
73.19	Investície do biohospodárstva		X			
73.20	Produktívne investície do lesov do 500 ha a podnikanie v lesoch	X		X		
73.21	Neproduktívne investície do lesov do 500 ha	X		X		

Projektové intervencie na rozvoj vidieka | právna úprava na národnej úrovni

- rok 2023 v znamení ukončenia prípravy legislatívy SR a základnej riadiacej dokumentácie potrebnej pre realizáciu projektových intervencií na rozvoj vidieka SP SPP 2023-2027
  - MPRV SR pripravuje nový právny predpis, ktorý bude upravovať:
    - pravidlá a podmienky poskytovania príspevku,
    - práva a povinnosti osôb v súvislosti s poskytovaním príspevku,
    - pôsobnosť orgánov štátnej správy pri poskytovaní príspevku.
  - Momentálne na MPRV SR finišuje prvé štádium legislatívneho procesu, t.j. príprava nového právneho predpisu, ktoré začalo na úrovni na to osobitne vytvorenej pracovnej skupiny MPRV SR začiatkom leta 2022. Celý proces prípravy nového právneho predpisu smeruje k tomu, aby nový zákon bol platný a účinný začiatkom roka 2024.

Aktuálna podpora PRV SR 2014 – 2022 – prechodné obdobie

Bližšie informácie ako o aktuálnych výzvach pre lesnícke podopatrenia môžu oprávnení žiadatelia - obhospodarovatelia lesa získať:

- na stránke Pôdohospodárskej platobnej agentúry: <https://www.apa.sk/>
- na stránkach Národného lesníckeho centra :

https://www.forestportal.sk/prv_sr/projektove-podpory/

<https://www.forestportal.sk/les-pre-verejnost-2/podpora-lh/fondy-eu-2/program-rozvoja-vidieka-sr-2014-2022/>

<https://web.nlcsk.org/vzorove-projekty-pre-lesnicke-projektove-podopatrenia-prv-sr-2014-2022/>

Na vyššie uvedených stránkach NLC sú pri aktuálnych výzvach zároveň zverejnené taktiež **VZOROVÉ PROJEKTY** (ŽoNFP a vybrané povinné prílohy s výnimkou projektovej dokumentácie), ktoré Národné lesnícke centrum pripravilo pre potenciálnych záujemcov.

Aktuálna podpora PRV SR 2014 – 2022 – prechodné obdobie

Výzva č. 62/PRV/2022 na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre podopatrenie 8.3 – Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, Činnosť: Zlepšenie vodného hospodárstva v lesoch

Podávanie a prijímanie ŽoNFP od 01.12.2022 do 1. kolo 31.1.2023, 2. kolo 28.4.2023, 3.-n hodnotiace kolo v posledný deň každého nasledujúceho štvrtého mesiaca

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve: 10 000 000,00 EUR

Výška oprávnených výdavkov (OV) na jeden projekt

Minimálna výška oprávnených výdavkov: **10 000,00 EUR**

Maximálna výška oprávnených výdavkov: **600 000 EUR**

Výška podpory je **100 %** z oprávnených výdavkov v súlade s maximálnym limitom určeným v tejto výzve.

Výzva č. 61/PRV/2022 na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre podopatrenie 8.4 – Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami

Podávanie a prijímanie ŽoNFP od 1. 2. 2023 až do uzatvorenia výzvy.

Harmonogram hodnotiacich kôl

Termín uzavretia 1. hodnotiaceho kola	Termín uzavretia 2. hodnotiaceho kola	Termín uzavretia 3. – n. hodnotiaceho kola
31. 5. 2023	30. 10. 2023	Posledný pracovný deň každého nasledujúceho štvrtého mesiaca

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve: 40 000 000,00 EUR

Výška oprávnených výdavkov (OV) na jeden projekt

Minimálna výška oprávnených výdavkov: **10 000,00 EUR**

Maximálna výška oprávnených výdavkov: **700 000,00 EUR**

Výška podpory je 100 % z oprávnených výdavkov.

•Podopatrenie 8.6 "Investície do lesníckych technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh" (2c)

- Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na výzvu (zdroje EÚ): 40 mil. EUR
- Dátum vyhlásenia výzvy: Júl 2023   Dátum uzavretia výzvy: Október 2023

•Podopatrenie 8.3 "Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami" 4a, 4b, 4c - realizácia adaptácie lesov na klimatickú zmenu a ochrana lesných porastov pred škodami spôsobenými raticovou zverou

- Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na výzvu (zdroje EÚ): 15 mil. EUR
- Dátum vyhlásenia výzvy: Apríl 2023   Dátum uzavretia výzvy: Výzva otvorená

Operačný program Slovensko – RSO2.7 Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny

- Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na výzvu (zdroje EÚ): 137 mil. EUR (všetky opatrenia, nielen lesné biotopy)
- Dátum vyhlásenia výzvy: 1Q/2023

- administratívne náročnejšie projekty ako z SPP avšak nezanedbateľná možnosť podpory pre vhodný typ manažmentu
- oprávnení žiadatelia - organizácia ochrany prírody a vlastníci alebo užívatelia pozemkov
- realizácia schválenej dokumentácie ochrany prírody, t.j. programov starostlivosti o CHU a opatrení v nich obsiahnutých. V okolí Košíc napríklad CHVÚ Košická kotlina, CHVÚ Volovské vrchy, CHVÚ Ondavská rovina a CHVÚ Medzibodrožie

- je možné podporiť aj opatrenia, ktoré nie je možné podporiť v rámci SPP – v niektorých územiach obnova bielych plôch – tam kde dôjde k obnove biotopov v nepriaznivom stave
- odporúčam zámery v rámci OP Slovensko konzultovať so ŠOP SR

***Ďakujem za
pozornosť***